

Randvoorwaarden bij het opstellen van regelgeving:

DE NOTIFICATIEPLICHT ONDER DE DIENSTENRICHTLIJN

Voor wie?

Dit factsheet is voor medewerkers die betrokken zijn bij het opstellen van regelgeving en die een eerste indicatie willen krijgen of de *meldingsplicht (notificatie)* voor regelgeving aan de Europese Commissie onder de Dienstenrichtlijn van toepassing is.

Welke regelgeving?

De Dienstenrichtlijn (richtlijn 2006/123/EG) is Europeesrechtelijke regelgeving en op 28 december 2006 in werking getreden. Het doel van deze richtlijn is de uitoefening van het vrij verrichten van diensten en de vrijheid van vestiging van dienstverrichters binnen de Europese Unie te vergemakkelijken met een waarborging van een hoge kwaliteit van diensten. De richtlijn is van toepassing op alle algemeen verbindende voorschriften, die bepalingen bevatten op het terrein van diensten. Onder een dienst wordt hierbij *elke economische activiteit* verstaan, die *anders dan in loondienst en gewoonlijk tegen vergoeding*, geschiedt.

Er zijn een aantal sectoren uitgezonderd van de richtlijn. Deze uitzonderingen worden door de Europese Commissie echter niet ruim uitgelegd. Het betreft:

- het straf- en strafprocesrecht;
- het arbeidsrecht, sociale zekerheidswetgeving;
- maatregelen op het gebied van taalpolitiek;
- subsidiemaatregelen die onder het Europeesrechtelijke toezicht op staatssteun vallen;
- diensten van algemeen belang; diensten van algemeen economisch belang indien belangrijke aspecten zouden worden aangetast;
- financiële diensten;
- elektronische communicatiediensten- en netwerken;
- diensten op het gebied van vervoer, diensten van uitzendbedrijven, diensten van de gezondheidszorg, audiovisuele diensten (inclusief cinematografische diensten);
- gokactiviteiten, activiteiten in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag;
- sociale diensten;
- particuliere beveiligingsdiensten;
- diensten van notarissen en deurwaarders die bij officieel overheidsbesluit zijn benoemd;
- belastingen en regels op het terrein van het internationaal privaatrecht.

Diensten die wel onder het toepassingsbereik van de dienstenrichtlijn vallen zijn bijvoorbeeld:

- activiteiten van de meeste vrije beroepen (waaronder juridisch en fiscaal adviseurs, architecten, ingenieurs, accountants, taxateurs);
- ambachtlieden;
- diensten voor ondernemingen (waaronder kantooronderhoud, managementadvies, organisatie van evenementen, incassodiensten, reclame- en wervingsdiensten);
- diensten op het gebied van toerisme;
- vrijetijdsdiensten (onder meer de diensten van sportcentra en pretparken);
- bouwdiensten;
- diensten op het gebied van installatie en onderhoud van apparatuur;
- informatiediensten (waaronder webportalen, activiteiten van

persbureaus, activiteiten op het gebied van uitgeven en het programmeren van computers);

- diensten op het gebied van accommodatie en voedselverstreking (onder andere hotels, restaurants en cateringbedrijven);
- diensten op het gebied van opleiding en onderwijs
- certificering en testen
- thuiszorg (waaronder schoonmaakdiensten, particuliere kindermeisjes of tuinmansdiensten).

Welke randvoorwaarden?

De Dienstenrichtlijn stelt bepaalde randvoorwaarden indien nationale regelgeving bepalingen bevat die eisen stellen aan de *toegang tot* of de *uitoefening van een dienstenactiviteit*, of aan de *vestiging* van een dienstverrichter. Het kan bijvoorbeeld gaan om het aanvragen van een vergunning, een verplichte registratie, een verklaring omtrent gedrag, eisen met betrekking tot certificering, kwaliteitseisen, de eis van rechtspersoonlijkheid etc. Vervolgens mogen deze eisen zowel *direct als indirect geen onderscheid maken in nationaliteit of plaats van vestiging (non-discriminatiebeginsel)*, ze dienen *noodzakelijk* en *evenredig* te zijn en gerechtvaardigd vanwege '*dwingende redenen van algemeen belang*'.

Niet alle argumenten kunnen als dwingende redenen van algemeen belang worden gebruikt. Het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen heeft in haar jurisprudentie verduidelijkt welke redenen zij in ieder geval erkent als zijnde dwingende redenen van algemeen belang. Daarnaast is het in bepaalde gevallen (indien het gaat om eisen aan de verrichting van een dienst) alleen mogelijk om eisen te stellen vanwege redenen van openbare orde, openbare veiligheid, volksgezondheid, of de bescherming van het milieu.

Wat moet er gebeuren?

Sinds de inwerkingtreding van de Dienstenrichtlijn (28 december 2006) heeft er per ministerie een doorlichting plaatsgevonden van alle op dat moment geldende regelgeving, om te bezien of de Dienstenrichtlijn gevolgen voor deze regelgeving met zich mee kon brengen. Indien de regelgeving bepalingen bevatte die eisen stelt aan dienstenactiviteiten, is de betreffende regeling op een 'positieve lijst' geplaatst. Vervolgens is de bepaling getoetst aan een aantal onderdelen van de dienstenrichtlijn, waaronder de hierboven genoemde randvoorwaarden. Het resultaat van deze toets wordt door middel van een verslag bij de Commissie ingediend. Bepalingen in regelgeving die na deze doorlichting tot stand zijn gekomen of zijn gewijzigd dienen echter ook aan de Commissie gemeld te worden. Deze doorlichting heeft bij de meeste ministeries rond januari 2007 plaatsgevonden. De notificatieplicht ziet in dat geval dus op wet- en regelgeving die vanaf januari 2007 inwerking is getreden. Bij deze melding wordt aangegeven waarom de bepaling voldoet aan de hierboven genoemde randvoorwaarden. Het is op grond van de Dienstenrichtlijn niet verplicht te wachten met het vaststellen van de betreffende regelgeving tot een bepaalde termijn is verlopen.

In de '*Handleiding tijdelijke notificatieprocedure van regels betreffende diensten*' is de procedure voor notificatie zoals die geldt tot het einde van de invoering van de Dienstenrichtlijn (eind 2009) terug te vinden. Daarna zal een nieuwe handleiding worden vastgesteld. Binnen uw ministerie heeft dit inhoudelijk en procedureel echter geen gevolgen. In deze handleiding is in de bijlage een formulier opgenomen dat gebruikt wordt om te notificeren. Dit formulier dient u in te vullen en bij de notificatiecoördinator van uw ministerie aan te leveren, die voor de verdere doorgeleiding van de notificatie zorgt. Deze notificatiecoördinator is het aanspreekpunt voor zowel de notificatie onder de dienstenrichtlijn als de notificatie onder richtlijn 98/34/EG en kan u verder adviseren.

Daarnaast kan er sprake zijn van samenloop met notificatie onder richtlijn 98/34/EG (*van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften*). In bepaalde gevallen kan er door middel van notificatie onder richtlijn 98/34 tevens genotificeerd worden onder de dienstenrichtlijn. In de handleiding staat aangegeven hoe deze dubbelmelding werkt.

Wat er dus moet gebeuren is dat wet- en regelgeving die in werking is getreden vanaf januari 2007 die eisen bevat aan dienstenactiviteiten moet voldoen aan een aantal criteria en vervolgens gemeld dient te worden aan de Europese Commissie via de notificatiecoördinator van uw ministerie.

Om zeker te zijn dat de betreffende regelgeving niet al gescreend is, is het raadzaam dit na te gaan bij de contactpersoon dienstenrichtlijn of notificatiecoördinator van uw departement.

Welke gevolgen?

Indien het gaat om eisen die worden gesteld aan de vestiging van een dienstverrichter, kan de Commissie binnen drie maanden in een beschikking verzoeken van vaststelling van de eisen af te zien, of de eisen in te trekken indien deze al zijn vastgesteld. Voor de overige eisen zal de Commissie jaarlijks analyses en richtsnoeren publiceren. Voor alle eisen geldt dat indien de Commissie de regelgeving is strijd acht met de dienstenrichtlijn zij een procedure bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen kan starten, dat tot een veroordeling van het Hof kan leiden.

Daarnaast is het uiteraard mogelijk dat er bij de nationale rechter in een procedure een beroep wordt gedaan op de (omgezette) bepalingen van de dienstenrichtlijn nadat de omzettingstermijn is verlopen.

Informatie en contactpersonen

Verder informatie over de Dienstenrichtlijn en de tijdelijke notificatieprocedure is te vinden op:

<http://www.ez.dienstenrichtlijn.nl>

<http://www.kc-wetgeving.nl/Europa>

<http://www.minbuza.nl/ecer/nl/dossiers/> onder interne markt en vrij verkeer van diensten

http://ec.europa.eu/internal_market/services/services-dir/index_en.htm